

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Т. Ф. Бірюкова

2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ

підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Політологія

спеціальності 052 Політологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Вагіна Олена Миколаївна, к.і.н., доц., доц. кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри політології

Є. Г. Цокур

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Н. В. Горло

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: V-Elena@i.ua

Телефон: (061) 289-12-74 (кафедра)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Кафедра: політології, ауд. 310, IV корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Загальна теорія політики» є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про політичну сферу життя суспільства та закономірності її функціонування, а також засвоєння теоретико-методологічних основ науки про політику, що є важливою складовою професійної підготовки студентів-політологів та сприяє глибшому розумінню ними сутності політичних явищ і процесів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Загальна теорія політики» є надання здобувачам освіти базових теоретичних знань і цілісного уявлення про політику й політичні системи, політичні процеси й відносини, політичні інститути й організації; розвиток у студентів здібностей і навичок до самостійної дослідницької роботи; застосування отриманих знань під час аналізу реальних політичних процесів.

Курс є фундаментальним у підготовці здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Політологія» освітньо-професійної програми «Політологія». Знайомство з теоретичними підходами до вивчення сутності політики та влади, політичних інститутів та організацій, політичних систем та форм взаємодії суб'єктів політики тощо допоможуть слухачам курсу аналізувати сучасні політичні процеси, давати характеристику політичній ситуації та використовувати ці компетентності у майбутній фаховій діяльності. Навчальна дисципліна «Загальна теорія політики» формує політичну свідомість і політичну культуру здобувачів освіти, їх активну громадянську позицію.

Інтерактивний формат курсу спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі суспільних наук навичок ефективної комунікації.

У концептуальному, змістовому й логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Політико-цивілізаційний розвиток людства», «Методика політичних досліджень», «Територіальна організація населення».

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	Денна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Семестр	3-й
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин	90
Лекційні заняття	28 год.
Семінарські заняття	14 год.
Самостійна робота	48 год.
Консультації	особисті – за розкладом викладачів кафедри політології; дистанційні – ел. поштою, повідомленнями в Moodle або через Zoom (за попередньою домовленістю); запис на консультації: V-Elena@i.ua.

Вид підсумкового семестрового контролю:	залік
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	Опитування на семінарських заняттях. Тестування в системі Moodle
СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	Опитування, бесіда на семінарських заняттях. Тестування в системі Moodle.
СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	Бесіда, написання есе, виконання завдань до окремих тем, написання тез на конференцію.
СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	Бесіда під час лекційних і семінарських занять, проведення порівняльного аналізу, написання есе.
СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	Виконання індивідуального дослідницького завдання, написання тез на конференцію.

<p>СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p>	<p>Аналіз першоджерел, бесіда під час лекційних занять, опитування на семінарських заняттях, мозковий штурм, порівняльний аналіз, написання есе, виконання завдань до окремих тем, підготовка до публікації тез на конференцію.</p>
<p>СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефахівців.</p> <p>РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобом масової інформації, експертам з інших галузей знань.</p>	<p>Розробка презентацій. Написання тез та виступ на конференції.</p>
<p>СК10. Здатність розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p> <p>РН17. Розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.</p>	<p>Бесіда, дискусія на семінарських заняттях, обговорення проблемних питань, мозковий штурм. Виконання завдань до окремих тем і змістових модулів.</p>
<p>СК12. Здатність розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.</p> <p>РН19. Розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів</p>	<p>Бесіда, дискусія на семінарських заняттях, обговорення проблемних питань, мозковий штурм. Виконання завдань до окремих тем і змістових модулів.</p>

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фундаментальні засади загальної теорії політики

Предмет і методи теоретичного аналізу політики. Політологія – наука про політичні явища і процеси. Об'єкт теорії політики – політика, політична сфера суспільства. Широке і вузьке розуміння предмета теорії політики – політична система і влада. Структура політичної науки. Місце і роль теорії у структурі політичної науки. Зв'язок теорії політики з іншими політологічними науками.

Основні політичні категорії і поняття. Сутність політичної влади, політичної системи, політичного процесу, політичних відносин, політичної культури, політичних інститутів. Поняття наукового методу. Класифікація методів у теорії політики. Спеціально наукові методи: системний, структурно-функціональний, порівняльний, біхевіористський, інституціональний тощо. Функції загальної теорії політики – теоретико-методологічна, науково-пізнавальна, навчально-просвітницька, аналітична, прогностична та ін.

Еволюція уявлень про політику: основні етапи та парадигми. Етапи становлення політології як науки і навчальної дисципліни. Західна політична наука: основні школи та напрями. Традиційний підхід до вивчення політики. Біхевіористська революція як етап розвитку політичної науки. Постбіхевіористська стадія вивчення політики. Системний підхід дослідження політики. Міжнародний колоквиум 1948 р. у Парижі.

Особливості розвитку політичної науки у США. Першість американської політичної науки у світових політичних дослідженнях. Політична наука в Західній Європі після Другої світової війни. Особливості політологічних шкіл Франції, Німеччини, Великої Британії. Політична наука в країнах Центральної та Східної Європи. Становлення політичної науки в країнах пострадянського простору.

Поняття і сутність наукової парадигми. Д. Кун – засновник парадигмального підходу до науки. Парадигма як певний логічний і методологічний принцип вивчення політичного світу. Парадигма як найбільш прийнятна для більшості вчених точка зору у певний період часу. Цикли розвитку науки (за Т. Куном): нормальна наука, екстраординарна наука, наукова революція. Зміна (здвиг) парадигми. Класифікація наукових парадигм у політичній науці. Патерналістська парадигма. Логіка теологічної парадигми. Різновиди натуралістичної парадигми. Сутність біологічного, психологічного і географічного підходів у поясненні політичних явищ. Біхевіористська парадигма. Різновиди соціоцентричної парадигми. Особливості економічного, соціологічного і культурологічного підходів до світу політики. Раціонально-критична парадигма: парадигма конфлікту та парадигма консенсусу.

Плюралізм політичних концепцій в українській політичній думці. Політичні ідеї мислителів періоду Київської Держави. Вплив християнського вчення на політичну думку Київської Русі. Розвиток політичної думки у контексті європейської думки Середньовіччя.

Політична думка в Україні за литовсько-польської доби (XIV – I пол. XVII ст.). «Старовину не рушити, нового не вводити». Литовські статuti. Поширення ідей гуманізму. Політико-релігійна дискусія в полемічній літературі. Ідеї волі і демократії українського козацтва. Демократичні ідеї «Конституції законів та вольностей Війська Запорозького. Історичне значення Конституції П. Орлика. Києво-Могилянська академія – центр української політичної думки. Православні братства.

Політична ідеологія Кирило-Мефодіївського братства. Український панславізм. Концепція М. Костомарова. Українські Громади. Концепція М. Драгоманова.

Українська політична думка на початку ХХ ст. Еволюція політичних поглядів представників соціалістичної течії М. Грушевського, В. Винниченка – від автономізму до незалежності України. Пріоритетність вирішення соціальних питань. Погляди представника консервативного напрямку політичної думки – В. Липинського. Теорія трудової монархії, класократія, територіальний патріотизм. Націоналістичні погляди М. Міхновського і Д. Донцова. Пріоритетність вирішення питання національного визволення.

Політика як сфера життєдіяльності суспільства. Визначення сутності і змісту політики. Основні підходи до визначення політики. Сутність політики за Аристотелем – мистецтво управління державою. Розширення і ускладнення світу політики в сучасних умовах. Аспекти розуміння політики. Політологічні концепції політики. Політика як поле діяльності державних органів, партій, соціальних груп і лідерів. Політика як поле виникнення і вирішення конфліктів. Політика як поле ідеологічних, партійних і світоглядних ідей, вчень. Політика як система інститутів, процесів і відносин.

Рівні функціонування політики. Місце і роль політики в суспільстві, її види. Структура та функції політики. Взаємозв'язок політики з іншими формами суспільної свідомості (філософією, мораллю, релігією, правом). Поняття «суб'єкт» та «об'єкт» політики. Види суб'єктів політики. Особа як первинний суб'єкт і об'єкт політики.

Змістовий модуль 2. Теорія політичної влади

Влада як центральна категорія політичного аналізу. Кратологія – наука про політичну владу. Наукові школи у вивченні політичної влади. Підходи до визначення сутності політичної влади. Теорії політичної влади – психологічна, системна, телеологічна, біхевіористська. Сутність та види влади. Політична та державна влада. Три гілки державної влади – законодавча, виконавча, судова. Ідея поділу влади у світовій політичній думці. Теорії поділу влади Дж. Локка та Ш. Л. Монтеск'є та їх історичне значення. Риси політичної влади: верховенство, моноцентричність, публічність, легальність, використання різних ресурсів. Елементи структури політичної влади – суб'єкт, об'єкт, джерела, ресурси, функції. Типологія політичної влади.

Легальна та легітимна влада. Проблема легітимності політичної влади. Походження терміну «легітимність». Відмінності у поняттях «легальність» і «легітимність». Три типи легітимності влади (за М. Вебером): харизматична, традиційна, раціональна-легальна. Сучасні типи легітимності. Причини й ознаки делегітимізації влади. Проблема легітимності політичної влади в сучасній Україні.

Політичні еліти. Сутність елітизму. Зміст поняття «політична еліта». Підходи до визначення сутності еліти: ціннісний, функціональний, марксистський. Теорії політичних еліт В. Парето, Г. Моски, Р. Міхельса. Функції політичних еліт. Типи політичних еліт за критеріями: спосіб формування, ставлення до влади, місце в елітарній ієрархії. Способи формування політичних еліт: антрепренерська система (відкрита еліта) і система гільдій (закрита). Г. Моска про шляхи формування політичних еліт. «Залізний закон олігархії» Р. Міхельса. Проблема формування політичної еліти в Україні.

Політичне лідерство. Сутність політичного лідерства: різні підходи. Якісні характеристики політичного лідера. Функції політичних лідерів. Спільне і відмінне у процесі керівництва і лідерства. Типи політичних лідерів за М. Вебером: харизматичний, традиційний, раціонально-легальний. Авторитарний і демократичний стилі лідерства. Феномен популізму. Специфіка політичного лідерства в Україні. Функції політичного лідера в умовах трансформації суспільства.

Змістовий модуль 3. Системний вимір політики

Основні теорії політичних систем. Багатоманітність підходів і визначень політичної системи у працях західних та вітчизняних дослідників. Системна модель політичної системи Д. Істона. Основні параметри політичної системи: вхід, введення інформації у формі вимог та підтримки внутрішньосистемна конверсія вихід інформації – рішення, політичні дії. Взаємодія із зовнішнім середовищем. Переваги й недоліки моделі Д. Істона. Структурно-функціональна модель політичної системи Г. Алмонда. Роль і місце політичної культури у функціонуванні політичної системи. Поняття ролі, структури. Рівні функціонування політичної системи. Переваги й недоліки моделі Г. Алмонда. Кібернетична модель політичної системи К. Дойча. Інформація та її значення для прийняття політичних рішень. Основні типи комунікацій у політичній системі. Блоки проходження інформаційно-комунікативних потоків. Закономірності успішного функціонування системи. Можливості оцінки ефективності і стабільності функціонування політичної системи.

Структура й типологія політичних систем. Поняття структури як теоретичної проблеми теорії політичних систем. Основні підсистеми політичної системи. Влада як домінанта політичної системи. Інституційно-організаційна підсистема політичної системи.

Держава як головний інститут політичної системи, її роль та призначення. Громадські об'єднання: поняття, види. Політичні партії: місце та роль у політичній системі суспільства. Нормативно-регулятивна підсистема. Основні функції політичних норм у політичній системі. Різноманітність політичних норм: за походженням, змістом, способом впливу на поведінку людей. Функціональна підсистема: політичний процес та політичний режим. Взаємозв'язок між типом політичного режиму й характером політичних процесів. Комунікативна підсистема: Політичні відносини, їх особливості, зміст, сутність, критерії типології. Суб'єкти політичних відносин. Політичні комунікації. Культурно-ідеологічна підсистема: політична культура як інтегруючий чинник політичної системи. Політична свідомість: зміст, рівні, специфіка. Політична ідеологія.

Значення класифікації політичних систем. Типології політичних систем в історичному ракурсі (Платон, Аристотель, Т. Гоббс, Ш.-Л. Монтеск'є, К. Маркс, М. Вебер та ін.). Основні сучасні типології політичних систем: різноманітність критеріїв. Відкриті й закриті політичні системи. Типологія політичних систем за характером і спрямованістю політичного процесу. Типологія політичних систем за типом політичної культури й розподілом політичних ролей (за Г. Алмондом). Типологія політичних систем Г. Алмонда-Б. Пауела (за критеріями диференціації ролей і секуляризованості культури). Типологія політичних систем за типом політичного режиму. Підходи та напрямки вивчення перехідних (посткомуністичних) політичних систем. Основні риси посткомуністичних політичних систем.

Теоретико-концептуальні засади громадянського суспільства. Сутність громадянського суспільства. Співвідношення понять «громадянське суспільство» і «державна». Взаємозв'язок і взаємообумовленість рівня розвитку громадянського суспільства та демократії. Основні риси громадянського суспільства. Теоретико-концептуальні підходи до громадянського суспільства. Історичні стадії генези громадянського суспільства. Вплив ідей лібералізму та Просвітництва на становлення громадянського суспільства. Г. Гегель як основоположник концепції громадянського суспільства. Сучасні інтерпретації громадянського суспільства.

Передумови виникнення й структура громадянського суспільства. Основоположні принципи громадянського суспільства. Приватна власність і розвинена соціальна структура як передумови функціонування громадянського суспільства. Структурні елементи громадянського суспільства. Інститути громадянського суспільства. Еволюція взаємин держави і громадянського суспільства. Англо-американська та євроконтинентальна моделі конституціоналізму. Сутність та співвідношення понять «конституціоналізм», «абсолютизм», «парламентаризм». Часові (історичні) моделі громадянських суспільств за Дж. Александером. Функціональні моделі громадянських суспільств за Н. Розенблум. Процес формування громадянського суспільства в Україні.

Змістовий модуль 4. Політологічна теорія держави

Держава як головний політичний інститут. Держава як універсальна політична організація. Сутність і ознаки держави. Основні теорії походження держави. Історичний та національний контекст даних теорій. Історичний розвиток держави. Традиційні та сучасні держави. Причини формування сучасних держав. Сутність та основні ознаки державного суверенітету. Теорії державного суверенітету. Місце держави в політичній системі суспільства. Внутрішні і зовнішні функції держави. Трансформація функцій держави у сучасному світі. Вищі органи сучасної держави і поділ державної влади. Поняття і сутнісні ознаки правової держави.

Форми державного правління й форми державного устрою. Визначення поняття «форма держави». Сутність форми державного правління. Джерело влади та формування монархій та республік. Характеристика монархічної форми правління. Типи сучасних монархій – необмежені, обмежені, нетипові. Характеристика республіканської форми

правління. Типи сучасних республік – парламентські, президентські, змішані. Особливості парламентсько-президентської республіки в Україні.

Визначення поняття «форма державного устрою». Характеристика унітарної форми державного устрою. Особливості України як унітарної держави. Типові характеристики федерацій. Принципи утворення федерацій: фізико-географічний, історичний, етнічний. Еволюція сучасних федерацій. Конфедерація як форма об'єднання сучасних держав.

Політичні режими. Визначення поняття «політичний режим». Типологія політичних режимів: тоталітаризм, авторитаризм, демократія. Сутність тоталітарного режиму: передумови виникнення, особливості функціонування. Тоталітаризм як феномен ХХ ст. Різновиди та історичні форми існування тоталітарних режимів. Сутність авторитарного політичного режиму. Теоретичне обґрунтування авторитаризму. Соціальна ефективність авторитаризму в умовах змін. Авторитарний режим як середня ланка при переході від тоталітаризму до демократії. Типи авторитарних режимів у сучасному світі: монархічні, конфесійні, військової диктатури. Причини нестабільності тоталітарних і авторитарних режимів.

Характеристика демократичного політичного режиму. Різновиди демократичних режимів. Марксистське та ліберально-демократичне обґрунтування демократії. Переваги і недоліки демократії у порівнянні з іншими режимами. Взаємозв'язок і взаємообумовленість правової держави і демократичного режиму. Причини стабільності і високої ефективності демократичних режимів.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д.ф.	
1	Предмет і методи теоретичного аналізу політики	2	щотижня
1	Еволюція уявлень про політику: основні етапи та парадигми	2	щотижня
1	Плюралізм політичних концепцій в українській політичній думці	2	щотижня
1	Політика як сфера життєдіяльності суспільства	2	щотижня
2	Влада як центральна категорія політичного аналізу	2	щотижня
2	Політичні еліти	2	щотижня
2	Політичне лідерство	2	щотижня
3	Основні теорії політичних систем	2	щотижня
3	Структура й типологія політичних систем	2	щотижня
3	Теоретико-концептуальні засади громадянського суспільства	2	щотижня
4	Держава як головний політичний інститут. Парламентаризм	2	щотижня
4	Форми державного правління й форми державного устрою	2	щотижня
4	Політичні режими	4	щотижня
Разом		28	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
		о/д.ф.	
1	Предмет і методи теоретичного аналізу політики 1. Об'єкт і предмет загальної теорії політики 2. Методи дослідження політики 3. Основні парадигми політичної науки:	2	1 раз на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	<ul style="list-style-type: none"> - патерналістська - натуралістична - теологічна - біхевіористська - соціальна - раціонально-критична 		
1	<p>Плюралізм політичних концепцій в українській політичній думці</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політична думка періоду Київської Русі. 2. Ідеї свободи і демократії українського козацтва. Конституція П. Орлика. 3. Розвиток революційно-демократичних ідей у XIX ст.: <ul style="list-style-type: none"> - Кирило-Мефодіївське товариство; - громадівці (концепція М. Драгоманова). 4. Політичні концепції українських мислителів поч. XX ст. <ul style="list-style-type: none"> - соціалізм - консерватизм - націоналізм - націонал-демократизм 	2	1 раз на 2 тижні
2	<p>Влада як центральна категорія політичного аналізу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та функції політичної влади 2. Структура й форми здійснення політичної влади 3. Ознаки політичної влади 4. Легітимність владних відносин: критерії і типи. 5. Ефективність політичної влади та її основні чинники 6. Теорія поділу влади. 	2	1 раз на 2 тижні
2	<p>Політичні еліти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і функції політичної еліти 2. Концепції політичного елітизму <ul style="list-style-type: none"> - Макіавеллівська школа - Теорії демократичного елітизму 3. Типологія політичних еліт 4. Функції політичної еліти 5. Особливості формування сучасної політичної еліти в Україні. 	2	1 раз на 2 тижні
3	<p>Структура й типологія політичних систем</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура політичної системи: Основні підсистеми та елементи 2. Функції політичної системи. 3. Типологія політичних систем. 4. Основні напрями, особливості та проблеми розвитку політичної системи України. 	2	1 раз на 2 тижні
4	<p>Форми державного правління й форми державного устрою</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форми державного правління: <ul style="list-style-type: none"> - монархія, - республіка: парламентська, президентська, змішана. 2. Форми державного устрою: <ul style="list-style-type: none"> - унітарна держава, - федерація, - конфедерація. 3. Особливості державного ладу сучасної України. 	2	1 раз на 2 тижні
4	<p>Політичні режими</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політичний режим, форма державного правління, політична система: співвідношення понять 2. Тоталітарний режим: феномен XX ст. 	2	1 раз на 2 тижні

	3. Праві й ліві тоталітарні режими: спільне й відмінне 4. Фашизм: сутність, різновиди 5. Різновиди авторитарних режимів 6. Демократія та анархія		
Разом		14	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин
		о/д.ф.
1	Подумайте над тим, чим відрізнялося трактування політики мислителями різних епох. Випишіть цитати різних авторів про сутність і значення політики	6
	Порівняйте між собою основні парадигми політичної науки. Виділіть їх характерні риси. Результат порівняння оформіть у вигляді таблиці або ментальної карти.	6
2	Проаналізуйте й порівняйте між собою основні підходи до трактування влади. Складіть короткий конспект.	4
	Подумайте над співвідношенням понять «влада», «політична влада», «державна влада», «влада політичних партій», «влада органів місцевого самоврядування». Спробуйте проілюструвати співвідношення за допомогою кіл Ейлера.	4
	На основі ознайомлення з матеріалами лекції складіть ментальну карту «Критерії типологізації політичного лідерства»	4
3	На основі вивчення теоретичних моделей політичних систем визначте переваги та недоліки моделей різних авторів (Д. Істона, Г. Алмонда, К. Дойча). Результат порівняння оформіть в зручний спосіб (конспект, порівняльна таблиця тощо).	6
	Проаналізуйте теоретико-концептуальні підходи до громадянського суспільства. Поясніть, які чинники вплинули на його формування.	6
4	Згадайте з курсу «Історія політичних вчень» основні теорії походження держави. Подумайте, в які періоди і чому набували популярності ті чи інші теорії. Запишіть коротко відповіді.	6
	На основі вивчення матеріалів теми «Політичні режими» визначте тип політичного режиму України. Виділіть його характерні риси. Подумайте, ознаки яких інших політичних режимів мають місце в Україні.	6
Разом		48

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Практичне завдання: створення хронологічної інфографіки (timeline)	На основі вивчення тем «Еволюція уявлень про політику» та «Плюралізм концепцій в українській політичній думці» створити хронологічну інфографіку на одну із	Відповідність обраній темі - 1 бал; повнота розкриття теми - 1 бал; відсутність фактологічних і граматичних помилок - 1 бал; використання доречних ілюстрацій - 1 бал; візуальна привабливість - 1 бал. Конкретні вимоги до виконання й	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

		<p>запропонованих тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Етапи становлення політології як науки та навчальної дисципліни»; - «Розвиток політичної науки в ХХ ст.: основні етапи»; - «Основні етапи становлення української політичної думки: з найдавніших часів до к. ХVІІІ ст.»; - «Еволюція політичних концепцій українських мислителів ХІХ - поч. ХХ ст.» 	<p>оцінювання есе та інфографіки розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965</p>	
	Теоретичне завдання: опитування на семінарському занятті	Семінарські заняття 1, 2	<p>5 балів - розгорнута, аргументована, змістовна відповідь, демонстрування власної авторської позиції, логічний виклад матеріалу;</p> <p>4 бали - розгорнута змістовна відповідь, логічно викладений матеріал, але без чіткої авторської позиції;</p> <p>3 бали - неповна відповідь, не достатньо обґрунтований матеріал, відсутність аналітичного характеру, наявність деяких неточностей;</p> <p>2 бали - поверховий виклад матеріалу, наявність значних неточностей;</p> <p>1 бал - короткий поверховий виклад матеріалу, помилкові визначення понять, нелогічна відповідь;</p> <p>0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат.</p>	5
	Теоретичне завдання: тестування в системі Moodle	Фундаментальні засади загальної теорії політики	<p>Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала, неправильна – 0 балів.</p> <p>Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965</p>	5
2	Практичне завдання (на вибір): написання есе або розробка презентації	<p><u>Есе</u> «Які зміни відбулися в українській еліті за останні десять років? Чи відбулася зміна еліти в Україні?».</p> <p>Відповідь обґрунтуйте.</p>	<p><u>Есе</u>: Розгорнута відповідь із чіткою власною позицією – 5 балів; розгорнута відповідь, але без чіткої власної позиції – 4 бали; розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали;</p> <p>неповна відповідь – 1-2 бали; 0 балів</p>	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

		<p>Обсяг – до 800 слів. <u>Презентація</u> «Політичний портрет _____ (сучасного українського політичного лідера)». Мінімальна кількість слайдів – 10.</p>	<p>– повна невідповідність темі завдання, плагіат. <u>Презентація:</u> 5 балів – повне розкриття теми, логічність, послідовність, структурованість тексту, наявність доречних і якісних ілюстрацій, дотримання вимог щодо оформлення, відсутність фактологічних і граматичних помилок; 3-4 бали – недостатньо повне розкриття теми, відсутність окремих структурних частин роботи, недостатня структурованість тексту, нечітке дотримання вимог щодо оформлення, наявність поодиноких фактологічних або граматичних помилок; 1-2 бали – поверхове розкриття теми, непослідовний виклад матеріалу, переважання неструктурованого тексту, суттєве недотримання вимог до оформлення роботи, велика кількість фактологічних та граматичних помилок; 0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат. Конкретні вимоги до виконання й оцінювання есе та презентацій розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965</p>	
Теоретичне завдання: опитування на семінарських заняттях	Семінарські заняття 3, 4	<p>5 балів - розгорнута, аргументована, змістовна відповідь, демонстрування власної авторської позиції, логічний виклад матеріалу; 4 бали - розгорнута змістовна відповідь, логічно викладений матеріал, але без чіткої авторської позиції; 3 бали - неповна відповідь, не достатньо обґрунтований матеріал, відсутність аналітичного характеру, наявність деяких неточностей; 2 бали - поверховий виклад матеріалу, наявність значних неточностей; 1 бал - короткий поверховий виклад матеріалу, помилкові визначення понять, нелогічна відповідь; 0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат.</p>	5	
Теоретичне завдання:	Теорія політичної влади	Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала, неправильна – 0 балів.	5	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	тестування в системі Moodle		Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965	
3	Практичне завдання написання есе	Дайте відповідь на питання: «На Вашу думку, чи є політична система України стабільною, централізованою, правовою, легітимною, світською?». Відповідь обґрунтуйте. Обсяг – до 800 слів	Розгорнута відповідь із чіткою власною позицією – 5 балів; розгорнута відповідь, але без чіткої власної позиції – 4 бали; розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали; неповна відповідь – 1-2 бали; 0 балів – повна невідповідність темі завдання, плагіат. Конкретні вимоги до виконання й оцінювання есе розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965	5
	Теоретичне завдання: опитування на семінарському занятті	Семінарське заняття 5	5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, активна участь в обговоренні різних питань із плану заняття; 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції, активна участь в обговоренні деяких питань із плану заняття; 3 бали – поверховий виклад матеріалу, заснований на знанні теоретичних джерел, але без аналітичної позиції, епізодична участь в обговоренні питань із плану заняття; 2 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел, відсутність активності під час обговорення питань із плану заняття; 1 бал – нечіткі та помилкові визначення понять, недостатній рівень підготовки до деяких питань із плану заняття; 0 балів – відсутність відповіді, неготовність до семінарського заняття.	5
	Теоретичне	Системний вимір	Правильна відповідь оцінюється в	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	завдання: тестування в системі Moodle	політики	0,5 бала, неправильна – 0 балів. Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965	
4	Теоретичне завдання: опитування на семінарських заняттях	Семінарські заняття 6, 7	5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, активна участь в обговоренні різних питань із плану заняття; 4 бали – авторська позиція заявлена, але повністю не обґрунтована, викладення матеріалу засноване на знанні джерел, але без аналітичної позиції, активна участь в обговоренні деяких питань із плану заняття; 3 бали – поверховий виклад матеріалу, заснований на знанні теоретичних джерел, але без аналітичної позиції, епізодична участь в обговоренні питань із плану заняття; 2 бали – короткий поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел, відсутність активності під час обговорення питань із плану заняття; 1 бал – нечіткі та помилкові визначення понять, недостатній рівень підготовки до деяких питань із плану заняття; 0 балів – відсутність відповіді, неготовність до семінарського заняття.	5
	Практичне завдання: створення допису для соцмережі	На основі вивчення теоретичного матеріалу теми «Форма держави» проаналізуйте форму державного правління й форму державного устрою однієї із запропонованих країн. Результат аналізу оформити Canva у вигляді допису для соцмережі (Instagram).	Відповідність обраній темі - 1 бал; повнота розкриття теми - 1 бал; відсутність фактологічних і граматичних помилок - 1 бал; використання доречних ілюстрацій - 1 бал; візуальна привабливість - 1 бал. Конкретні вимоги до виконання й оцінювання есе та інфографіки розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965	5
	Теоретичне завдання:	Політологічна теорія держави	Правильна відповідь оцінюється в 0,5 бала, неправильна – 0 балів.	5

	тестування в системі Moodle		Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965	
Усього за змістові модулі	12	-	-	60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання: усна відповідь на 2 питання	<ol style="list-style-type: none"> Об'єкт і предмет загальної теорії політики Місце теорії у структурі політичної науки Категорії загальної теорії політики Методи політичної науки Функції теорії політики Західна політична наука: основні школи та напрями Особливості розвитку політичної науки у США Політична наука в Західній Європі після Другої світової війни Політична наука в країнах Центральної та Східної Європи Основні парадигми політичної науки Політична думка України у козацько-гетьманську добу Українське національне відродження XIX ст.: політичні ідеї та концепції Політичні концепції українських мислителів к. XIX-XX ст.: соціалізм, консерватизм, націоналізм і націонал-демократизм. Теорії походження політики Теоретичні підходи до визначення сутності політики Суб'єкти й об'єкти політики Структура політики Види й функції політики Влада як соціальний феномен Структура влади Класифікація влад 	<p>Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання – 5 (кількість питань - 2):</p> <p>5 балів – повна змістовна відповідь, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної позиції;</p> <p>4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті;</p> <p>3 бали – неповний або поверховий виклад матеріалу, заснований на знайомстві з теоретичними джерелами, але без аналітичної позиції;</p> <p>2 бали – короткий виклад матеріалу, знання основних понять;</p> <p>1 бал – відповідь поверхова, нечіткі та помилкові визначення понять;</p> <p>0 балів – відсутність відповіді.</p>	10

		<p>22. Сутність політичної влади, її форми 23. Функції політичної влади 24. Легітимність політичної влади 25. Ефективність політичної влади та її основні чинники 26. Теорія поділу влади 27. Сутність і функції політичної еліти 28. Концепції політичного елітизму 29. Типологія політичних еліт 30. Функції політичної еліти 31. Сутність політичного лідерства 32. Розвиток теорії політичного лідерства 33. Природа й витoki політичного лідерства 34. Типологія політичного лідерства 35. Функції політичних лідерів 36. Системна модель політичної системи Д. Істона 37. Структурно-функціональна модель політичної системи Г. Алмонда 38. Кібернетична модель політичної системи К. Дойча 39. Структура політичної системи 40. Функції політичної системи 41. Типологія політичних систем 42. Сутність громадянського суспільства 43. Теоретико-концептуальні підходи до громадянського суспільства 44. Передумови виникнення й структура громадянського суспільства 45. Моделі громадянських суспільств 46. Теорії походження держави 47. Основні ознаки держави 48. Функції держави 49. Структура державної влади 50. Форми державного правління 51. Форми державного устрою 52. Поняття політичного режиму 53. Типологія політичних режимів 54. Тоталітарний політичний режим 55. Авторитарний політичний режим 56. Демократичний політичний режим</p>		
	<p>Тестування в системі Moodle</p>	<p>1. Тест складається з 20 питань. 2. Час на проходження тесту – 30 хвилин. 3. Порядок виконання питань – послідовний. 4. Надається 1 спроба.</p>	<p>Правильна відповідь оцінюється в 1 бал, неправильна – 0 балів. Конкретні вимоги до виконання та оцінювання тестів розміщено у відповідних розділах на</p>	<p>20</p>

			сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965	
	Практичне завдання: розв'язання ребусу	В ребусі зашифроване одне з основних понять курсу. Виконання завдання складається з двох етапів: 1. розв'яжіть ребус (див. інструкцію на сторінці курсу в Moodle); 2. дайте визначення поняття, схованого в ребусі.	Максимальна кількість балів за завдання – 10: 5 балів – за відгадане поняття; 0-5 балів – за визначення поняття. Конкретні вимоги до виконання завдання розміщено у відповідному розділі на сторінці курсу в Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965	10
Усього балів				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна:

- Вагіна О. М. Політологія : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра усіх спеціальностей. Запоріжжя : ЗНУ, 2023. 149 с.
- Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 348 с.
- Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С. С. Загальна теорія політики : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2017. 226 с.
- Політологія : навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів : ПП «Арал», 2018. 540 с.
- Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 500 с.

Додаткова:

- Баранівський В. Ф. Політологія : підручник. Київ : НАУ, 2016. 235 с.
- Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія : підручник. Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. 180 с.
- Іванов М. С. Загальна теорія політики: навчально-методичні матеріали. Миколаїв: Вид-во

- МДГУ ім. П. Могили, 2003. 140 с.
4. Історія політичної думки : підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми. Львів : Новий Світ-2000, 2016. 1000 с.
 5. Неліпа Д. В. Системний аналіз політології : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 304 с.
 6. Піча В. М. Політологія : підручник для студ. вищ. закл. освіти / В. М. Піча, Н. М. Хома ; за заг. ред. В. М. Пічі. Львів : Магнолія, 2017. 304 с.
 7. Політологічний енциклопедичний словник / уклад. Л. М. Герасіна та ін. Харків : Право, 2015. 815 с.
 8. Політологія : навч. енциклопед. слов. довід. для студ. ВНЗ I-IV рівнів акредитації / В. М. Денисенко та ін. ; за наук. ред. Н. М. Хоми. Львів : «Новий Світ - 2000», 2014. 779 с.
 9. Політологія : підручник/ за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. Київ : ВЦ «Академія», 2015. 568 с.
 10. Політологія : підручник / М. П. Требін, Л. М. Герасіна, І. О. Поліщук, О. М. Сахань ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2018. 462 с.
 11. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях : навч. посіб. / М. П. Гетьманчук та ін. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 271 с.
 12. Сазонов М. І. Загальна теорія політики : комплекс навч.-метод. матеріалів з курсу для студ. спеціальності «Політологія». Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 76 с.
 13. Шляхтун П. П. Політологічний термінологічний словник. Київ : Київський університет, 2015. 543 с.
 14. James Toby S., Alihodzic S. When Is It Democratic to Postpone an Election? Elections During Natural Disasters, COVID-19, and Emergency Situations. Election Law Journal: Rules, Politics, and Policy. 2020. Vol. 19. №. 3. P. 344-362. DOI: <https://doi.org/10.1089/elj.2020.0642>.
 15. James Toby S., Garnett Holly A. Cyber Elections in the Digital Age: Threats and Opportunities of Technology for Electoral Integrity. Election Law Journal: Rules, Politics, and Policy. 2020. Vol. 19. № 2. DOI: <https://doi.org/10.1089/elj.2020.0633>.

11. Інформаційні ресурси

1. Бжезінський З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи. Львів - Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2000. 236 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Bzhezinski_Zbigniev/Velyka_shakhivnytsia.pdf.
2. Європейський демократичний доробок у галузі виборчого права : Матеріали Венеціанської Комісії, Парламентської Асамблеї, Комітету Міністрів, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи / за ред. Ю. Ключковського. Київ : Логос, 2009. 500 с. URL: <http://www.venice.coe.int/files/CDL-elec-opinions-UKR.pdf>.
3. Кирилюк М. Ф. Новітня політологія : навч. посіб. URL: https://dut.edu.ua/uploads/1_708_51006326.pdf.
4. Кирилюк Ф. М., Обушний М. І., Хилько М. І. Політологія : навч. посібник. Київ : Здоров'я, 2004. 776 с. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96/view/708>.
5. Конституція України від 28 червня 1996 р. (із змін.) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
6. Політологія. Навчально-методичний комплекс : навч. посіб. для студ. вузів / за ред. Ф. М. Кирилюка. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 704 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-2062.html>.
7. Шведа Ю. Р. Вибори та виборчі системи. Європейські стандарти та досвід для утвердження демократії в Україні. Львів : [б. в.], 2010. 462 с. URL: <https://studopedia.info/7-5530.html>.
8. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія : підручник. Київ : Центр учбової літератури,

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

2010. 472 с. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96/view/707>.
9. Ярош Б. О., Ярош О. Б. Загальна теорія політики : навч. посіб. Луцьк : РВВ «Вежа» Волинського державного ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 240 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-26.html%20%20%20>.
 10. Ukraine: Country Comparative Data. ACE Electoral Knowledge Network. URL: https://aceproject.org/regions-en/countries-and-territories/UA/default?set_.

12. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування семінарських занять. Студенти, які через поважні причини не можуть відвідувати заняття регулярно, мусять узгодити з викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених семінарських занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Накопичення відпрацювань неприпустиме! Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, зазначеними у плані заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

За умови систематичних пропусків і великої кількості невідпрацьованих занять станом на початок екзаменаційної сесії може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на сторінці курсу в Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=965>.

Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів і письмових робіт є неприпустимим.

До студентів, у роботах яких буде виявлено прояви недоброчесної поведінки, можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, не забувайте перед початком заняття переключати свої мобільні телефони на беззвучний режим, щоб вони не відволікали викладача та ваших колег. Використання мобільних телефонів, ноутбуків, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та семінарських занять дозволяється виключно у навчальних цілях і лише за погодженням із викладачем. Під час контрольних заходів (тестування, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти, регулюється Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (2022 р.). https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezultatuv_navchannya.pdf

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних звернень використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів надаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Якщо через технічні причини доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, відправте листа з позначкою «Важливо» на адресу V-Elena@i.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я, факультет та шифр академічної групи.

Будь ласка, регулярно перевіряйте свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуйте на повідомлення своєчасно!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н.р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua. Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>.

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>.

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.